

บทที่ 4

คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในเอกสารคู่มือประกอบการประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา

หลังจากกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหนังสือคู่มือการปฏิรูปการศึกษา ในแนวทางการปฏิรูปสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนในอุดมคติ ตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในบัญญัติ 10 ประการเผยแพร่ออกมาแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ก็ได้ดำเนินการสนองนโยบายโดยได้จัดทำหลักสูตรการประชุมสัมมนากรรมการโรงเรียน และได้กำหนดให้มีการประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียน ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 3,700 โรงเรียน จัดประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียนทุกโรงเรียน โดยได้จัดทำเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียน ปีงบประมาณ 2540 ต่อมาในวันเสาร์ที่ 30 พฤษภาคม 2541 ก็ได้มีการจัดประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาอีกครั้งหนึ่ง โดยเป็นการจัดประชุมพร้อมกันทั่วประเทศ ถ่ายทอดสดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย อีกด้วย ในการประชุมครั้งนั้น ได้มีการจัดทำเอกสารคู่มือการประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา ปีงบประมาณ 2541 ขึ้นมาประกอบการประชุมสัมมนาอีกเล่มหนึ่ง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่และพันธกิจที่จะต้องกระทำในฐานะคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอและวิเคราะห์เนื้อหา สาระ ในแต่ละเล่มเรียงตามลำดับไป ดังนี้

หลักสูตรการประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา ปีงบประมาณ 2539

คู่มือประกอบการประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2539 ฉบับนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำในรูปของหลักสูตรโดยไม่มีรายชื่อผู้จัดทำ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 กล่าวถึงโครงสร้างของหลักสูตร ตอนที่ 2 กล่าวถึงสาระสำคัญและแนวทางการประชุมสัมมนา เนื้อหาของหลักสูตรส่วนใหญ่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิธีการจัดการประชุมสัมมนา สำหรับวิทยากรผู้ให้ความรู้ในการประชุมสัมมนามากกว่าที่จะเป็นคู่มือของคณะกรรมการโรงเรียนผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า

เอกสารคู่มือประกอบการประชุมสัมมนาชุดนี้ จัดทำขึ้นอย่างเร่งรีบ เพื่อรองรับนโยบายการปฏิรูป การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และให้สอดคล้องกับคู่มือการปฏิรูปการศึกษาในแนวทางการ ปฏิรูปสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนในอุดมคติ ตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในบัญญัติ 10 ประการ ตลอดจนจัดทำขึ้นก่อนที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะออกระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 ดังนั้น คณะกรรมการ โรงเรียนปฏิรูปการศึกษา จำนวน 3,700 ในขณะนั้นจึงเป็นคณะกรรมการตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2525 ไปโดยปริยาย

ในหลักสูตรดังกล่าว ในแต่ละหัวข้อ ก็ได้มีการกำหนดจุดประสงค์และกรอบแนวคิด ที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่และภารกิจของคณะกรรมการโรงเรียนไว้ดังนี้ คือ

เรื่องที่ 1 การศึกษาเพื่อลูกหลาน มีจุดประสงค์ 3 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อให้กรรมการโรงเรียนตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของตนเอง ในภารกิจ ที่จะร่วมพัฒนาการศึกษาเพื่อลูกหลาน
2. เพื่อเตรียมกรรมการโรงเรียนให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ในนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ โดยภาพรวม
3. เพื่อสร้างเจตคติที่ดีในการมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีกรอบแนวคิด 8 ข้อ คือ

1. ปัจจุบันโลกยุคโลกาภิวัตน์มีกระแสการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วหลายด้าน ส่งผลกระทบ ต่อการจัดการศึกษาให้เยาวชน อาทิ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อรับส่งข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ การใช้ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาสากลนานาชาติ การแข่งขันทางธุรกิจเพื่อการประกอบอาชีพ ตลอดจน การปรับค่านิยม ความเป็นอยู่ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
2. ผลจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ผ่านมา ประชาชนส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 70 มีคุณภาพชีวิตต่ำ รายได้ไม่เพียงพอ ทำให้ขาดปัจจัยทางการเงินในการส่งเสริม ลูกหลานให้ได้รับการศึกษา สภาพสังคมมีแหล่งอบายมุขยั่วเย้าและเป็นอันตรายต่อเยาวชน ทำให้มี ผลกระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์

3. การปฏิรูปการศึกษา ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและ บัญญัติ 10 ประการ มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบในการจัดการศึกษา ทั้งปัจจัยต่าง ๆ และ กระบวนการทำงาน เพื่อหวังผลว่าคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจะสูงขึ้น ท้นต่อการพัฒนา

เศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่ไทยจะต้องมีความสัมพันธ์ ความร่วมมือ และมีการแข่งขันกับนานาประเทศได้

4. การปฏิรูปการศึกษาในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นหน่วยปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่โรงเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและบัญญัติ 10 ประการ ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำ และผู้แสวงหาความร่วมมือจากชุมชน จากองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ

5. การเปลี่ยนแปลงในด้านการบริหาร กำหนดให้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นยุทธศาสตร์หลัก ในรูปของคณะกรรมการโรงเรียนที่มีครู ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วมกันบริหาร โรงเรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

6. ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโรงเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานขึ้นอยู่กับคุณภาพของการร่วมกันบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการโรงเรียน

7. กรรมการโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และตรวจสอบ ตลอดจนร่วมชื่นชมในความสำเร็จของโรงเรียนที่มีผลต่อคุณภาพของลูกหลานเป็นสำคัญ

8. คุณลักษณะของลูกหลานที่พึงประสงค์ในอนาคตต้องร่วมกันสร้างสรรค์ให้บังเกิด โดยการประสานมือ ประสานใจ ประสานความคิด ก็จะพิชิตงานนี้ให้สำเร็จได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 7-8)

ในจุดประสงค์ที่ว่าด้วยเรื่องการศึกษาเพื่อลูกหลาน หลักสูตร ได้เน้นให้คณะกรรมการโรงเรียนทราบถึงบทบาทในการมีส่วนร่วมและทำความเข้าใจในนโยบายและแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนในกรอบแนวคิด ได้กล่าวถึงเหตุผลและความจำเป็นของการปฏิรูปการศึกษา แนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนในการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน

เรื่องที่ 2 เมื่อทำงานต้องร่วมมือ ทำอะไรต้องรู้จริง มีจุดประสงค์ 2 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อให้กรรมการโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ตามแนวนโยบาย การแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา

2. เพื่อให้กรรมการโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมและการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

มีกรอบแนวคิด 3 ข้อ คือ

1. การบริหารและการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจขององค์กรท้องถิ่นและชุมชน โดยมีกรรมการโรงเรียนเป็นตัวแทน
2. การทำหน้าที่กรรมการโรงเรียนให้ดี มีประสิทธิภาพ ต้องรู้และเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตน
3. การดำเนินการประชุมที่ดีเท่านั้น จึงจะได้ผลสรุปที่นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 13)

หน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน

1. จัดทำแผนแม่บทและแผนพัฒนาของโรงเรียน
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน
3. ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการบริหารงบประมาณของโรงเรียน
4. เสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
5. แสวงหาและให้ความสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. จัดกิจกรรมเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งในและนอกโรงเรียน
7. รับทราบผลการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียนภาคเรียนละหนึ่งครั้ง
8. ประสานงานกับองค์กรในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาโรงเรียน
9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีการใช้บริการจากโรงเรียนให้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและร่วมพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
10. แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการโรงเรียนมอบหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 15)

ทั้งหมดทั้งปวงนี้ เปรียบเสมือนร่างของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 ที่ในที่สุด ก็ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2539 นั่นเอง

เรื่องที่ 3 บอกทุกสิ่งได้ตรงกัน มีจุดประสงค์ 2 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อให้กรรมการโรงเรียนสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อให้กรรมการโรงเรียนสามารถนำนโยบายและแนวทางปฏิรูปการศึกษาไปสู่การปฏิบัติจริงได้

มีกรอบแนวคิด 4 ข้อ คือ

1. นักเรียนเป็นลูกหลานของชุมชน เป็นทรัพยากรที่มีค่าของสังคม จะเป็นผู้สร้างชุมชน และชาติบ้านเมืองในอนาคต ชุมชนสามารถกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของลูกหลานได้

2. โรงเรียนเป็นของชุมชน เป็นสถานที่ซึ่งลูกหลานได้มาแสวงหาความรู้ และเรียนอย่างมีความสุข ชุมชนสามารถกำหนดโรงเรียนในอุดมคติตามที่ต้องการและเป็นที่ชื่นชอบได้

3. เมื่อชุมชนเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของลูกหลาน และโรงเรียนในอุดมคติที่ต้องการได้ ชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือสร้างสรรค์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยต้องร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้า ตลอดจนร่วมชื่นชมในความสำเร็จของโรงเรียน

4. กรรมการโรงเรียน คือ ตัวแทนของชุมชน จะต้องสามารถนำสรรพกำลังจากทุกส่วนในชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งผลถึงคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของลูกหลาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 16)

ในเรื่องบอกทุกสิ่งได้ตรงกันนี้ จุดประสงค์กล่าวถึงการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง ส่วนกรอบคิดจะกล่าวถึงการเป็นตัวแทนของชุมชนของกรรมการโรงเรียน

โดยสรุป เนื้อหาในเรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนในหลักสูตร การประชุมสัมมนากรรมการโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา ก็คือ การร่วมกันบริหารโรงเรียนเพื่อสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่กำหนดไว้นั่นเอง

เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียน ประจำปีงบประมาณ 2540

เอกสารเล่มนี้ ประกอบไปด้วยเนื้อหาจำนวน 5 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ

1. ความสำคัญของโรงเรียนต่อชุมชน
2. ความสำคัญของคณะกรรมการโรงเรียนต่อการพัฒนาโรงเรียน

บทที่ 2 แนวการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1. แนวการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
2. แนวการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

บทที่ 3 การปฏิรูปการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

1. การปฏิรูปการศึกษา
2. การประกันคุณภาพการศึกษา

บทที่ 4 ชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

บทที่ 5 บทบาทโรงเรียนประถมศึกษาและคณะกรรมการโรงเรียน

1. บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน
2. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน

เนื้อหาทั้ง 5 บทนี้ นับว่าครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ที่คณะกรรมการควรจะได้รับรู้ และทำความเข้าใจ เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติการตามที่ระเบียบฯ กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน

กรรมการโรงเรียนประถมศึกษา คือ คณะบุคคลที่มีความตั้งใจเสียสละ อุทิศตน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2539 และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการโรงเรียนจากประธานคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ ตามที่โรงเรียนได้เสนอชื่อ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาจะมีบทบาทหน้าที่ 3 ลักษณะ ดังนี้คือ

1. บทบาทหน้าที่สนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไป
2. บทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2539
3. บทบาทการพิจารณาการประกันคุณภาพโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

1. บทบาทหน้าที่สนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนโดยทั่วไป
 - 1.1 เป็นตัวแทนแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของโรงเรียนในทางสร้างสรรค์ให้ประชาชนทั้งหลายได้รับรู้
 - 1.2 สร้างความเข้าใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ประชาชนในชุมชน พร้อมทั้งประสานงานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน
 - 1.3 เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน

1.4 ช่วยเหลือและประสานการช่วยเหลือกับชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียนหรือของโรงเรียน

2. บทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียน ประถมศึกษา พ.ศ.2539

2.1 หน้าที่กำหนดนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาของโรงเรียน

นโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียนเป็นเสมือน “เข็มทิศ” ที่จะนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายปลายทางของความสำเร็จ ดังนั้น เพื่อให้แผนการพัฒนาโรงเรียนมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คณะกรรมการโรงเรียนจะเป็นผู้มีบทบาทในการเสนอปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เพื่อให้เห็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนได้ชัดเจน ขอเสนอควบคู่กันไปด้วยดังนี้

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน
1. เสนอคณะกรรมการโรงเรียนแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการจัดทำนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาของโรงเรียน ตามช่วงเวลาที่ต้องทำแผน ซึ่งควรประกอบด้วยครูในโรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นๆ ที่เหมาะสม	1. ศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจเรื่อง การวางแผนและแผนแต่ละประเภทที่โรงเรียนต้องมี โดยเข้ารับการอบรม ศึกษาจากเอกสารแหล่งความรู้ต่าง ๆ
2. อำนวยความสะดวก ให้คณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน เช่น การจัดเตรียมข้อมูลเตรียมสถานที่ในการทำงาน ฯลฯ	2. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการในการจัดทำแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน
3. นำเสนอร่างนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาต่อคณะกรรมการโรงเรียน	3. เข้าไปมีส่วนร่วมในคณะอนุกรรมการจัดทำนโยบายและแผน
4. นำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ	4. พิจารณากำหนดนโยบายและแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน

2.2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

ก่อนสิ้นปีการศึกษา โรงเรียนจะนำเสนอโยบายและแผนแม่บทมาจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานของปีการศึกษาต่อไป ก่อนจะนำแผนปฏิบัติการดังกล่าวไปใช้ โรงเรียนจะนำมาขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ โรงเรียนก่อน ดังนั้น คณะกรรมการโรงเรียนจะมีบทบาทในส่วนนี้ควบคู่กับบทบาทของโรงเรียน ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน
1. แต่งตั้งคณะกรรมการฯ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนและเสนอคณะกรรมการโรงเรียนเห็นชอบ	1. ศึกษาแผนแม่บท แผนพัฒนา และข้อมูลของโรงเรียนอยู่เสมอ
2. นำแผนแม่บทมาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน	2. พิจารณาเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน
3. เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการฯ	3. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน
4. ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน
5. ประเมินผลการดำเนินงานและนำไปปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง	5. รับทราบผลการปฏิบัติงานตามแผน
6. สรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและรายงานผลตามที่ระเบียบกำหนด	

2.3 ให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารการเงินและ

งบประมาณของโรงเรียน การแสวงหาและให้ความสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนวิทยากร ภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งในและนอกโรงเรียน

การดำเนินงานของโรงเรียนจำเป็นต้องแสวงหาเงินมาใช้ เพื่อช่วยให้งานสำเร็จเกือบทั้งสิ้น ดังนั้น คณะกรรมการโรงเรียนควรมีบทบาทในการมีส่วนร่วมบริหารการเงินและงบประมาณของโรงเรียน โดยการให้คำปรึกษาเสนอแนะทางการเงินให้บังเกิดผลคุ้มค่า และหาก

เงินไม่เพียงพอก็มีส่วนร่วมในการแสวงหาเงินวัสดุอุปกรณ์มาช่วยพัฒนากิจการของโรงเรียนด้วย และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ บทบาทในการเป็นผู้ร่วม แสวงหาผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่น หรือที่เราเรียกว่า “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” มาร่วมจัดกิจกรรมหรือร่วมจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียนด้วย ซึ่งบทบาทในส่วนนี้มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับ บทบาทของโรงเรียน ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน
1. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณและแผนจัดซื้อ-จัดจ้างของโรงเรียน	1. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำแผนจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง และติดตามผลการจัดซื้อ จัดจ้าง
2. จัดทำคำของบประมาณและรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณ	2. รับทราบและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนการจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ
3. จัดทำและเสนอแผนจัดซื้อ จัดจ้าง	ตลอดทั้งแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง
4. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตามผลการจัดซื้อ จัดจ้าง	3. รับทราบผลการจัดซื้อ จัดจ้าง และให้ข้อเสนอแนะ
5. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง	4. รับทราบและพิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุนให้ได้มาซึ่งงบประมาณวัสดุ ครุภัณฑ์ ตลอดจนทรัพยากรบุคคลตามที่โรงเรียนต้องการ
6. เสนอปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ตลอดจนทรัพยากรบุคคลหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	5. พิจารณาให้ความเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะโครงการ
7. ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ และทรัพยากรบุคคล	6. รับทราบผลการดำเนินงานตามโครงการ และให้ข้อเสนอแนะ
8. จัดทำและเสนอโครงการเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน เช่น โครงการจริยธรรม การกีฬา สหกรณ์ ประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นต้น ต่อคณะกรรมการโรงเรียน	
9. ดำเนินงานตามโครงการและรายงานต่อคณะกรรมการโรงเรียน	

2.4 รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานของโรงเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง
คณะกรรมการโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานของโรงเรียน
ดังนั้น เพื่อรับทราบความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนจะต้องรายงานผล
การดำเนินงานให้คณะกรรมการโรงเรียนได้ทราบ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งโรงเรียนและ
คณะกรรมการโรงเรียนควรจะมีบทบาทหน้าที่สัมพันธ์กันในส่วนนี้ ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน
1. จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ให้คณะกรรมการโรงเรียนได้รับทราบ	1. รับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของโรงเรียนและให้ข้อเสนอแนะ

2.5 ประสานงานกับองค์กรในท้องถิ่นภาครัฐและเอกชนและเสริมสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อการพัฒนาโรงเรียนและให้มีการใช้บริการจากโรงเรียน ให้
โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และร่วมพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

โรงเรียนจะพัฒนาไปสู่ความสำเร็จได้นั้น จำเป็นจะต้องได้รับความช่วยเหลือและ
สนับสนุนจากองค์กรท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน คณะกรรมการโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญ
ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น ซึ่งบทบาทหน้าที่
ในส่วนนี้จะมีความสัมพันธ์กับโรงเรียน ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน
1. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมหรือปฏิทินเกี่ยวกับการให้บริการชุมชน เสนอต่อคณะกรรมการโรงเรียน	1. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการจัดกิจกรรมให้บริการแก่ชุมชนและการแต่งตั้งอนุกรรมการประสานงาน พร้อมทั้งช่วยประสานงานกับชุมชน และองค์กรท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้
2. เสนอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน
3. ดำเนินงานตามแผนและรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการโรงเรียนได้รับทราบ	โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 2. รับทราบผลการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะ

2.6 แต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการโรงเรียนมอบหมาย

นอกจากคณะกรรมการโรงเรียนแล้ว ยังมีผู้นำชุมชนหรือประชาชนในชุมชนอีกไม่น้อยที่ยินดีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน และอยากช่วยสร้างสรรค์โรงเรียนของเขาให้เป็นแหล่งความเจริญของท้องถิ่น แต่บุคคลดังกล่าวไม่ได้เข้าร่วมเป็นกรรมการโรงเรียน เพราะระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาฉบับปัจจุบันกำหนดให้มีกรรมการโรงเรียนจำนวนจำกัด ดังนั้น คณะกรรมการโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในการสรรหาบุคคลดังกล่าวมาแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยดำเนินงานและมอบหมายภาระหน้าที่ให้ช่วยรับผิดชอบได้ตามศักยภาพของผู้นั้น

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน
1. สืบรวจและจัดทำทำเนียบบุคคลที่มีความสามารถและบุคคลตัวอย่างด้านต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต	1. พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและ/หรือคณะอนุกรรมการตามภารกิจและขอบข่ายของคณะกรรมการตามความจำเป็นและเหมาะสม
2. เสนอรายชื่อบุคคลที่มีความสามารถและบุคคลตัวอย่างด้านต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการโรงเรียน เพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาและ/หรือคณะอนุกรรมการตามภารกิจที่ระเบียบกำหนด	

3. บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนกับการประกันคุณภาพโรงเรียน

การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน หมายถึง การรับรองมาตรฐานของโรงเรียนว่ามีความพร้อมในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้ ซึ่งคณะกรรมการโรงเรียนควรมีบทบาทในเรื่องดังนี้

3.1 ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการประกันคุณภาพโรงเรียนทั้งด้านปัจจัยการศึกษา กระบวนการบริหาร กระบวนการสอน กระบวนการนิเทศ และผลผลิตทางการศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของสังคม

3.2 เสริมแรงจูงใจและผลักดันให้โรงเรียนเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการสร้างกลไกในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนควบคู่กับการดูแลให้นักเรียนได้รับบริการการศึกษาตามศักยภาพของแต่ละคน

3.3 รับรองคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ในเอกสารเล่มนี้ได้แบ่งบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการออกเป็น 3 ลักษณะ ดังกล่าว ซึ่งกล่าวไว้อย่างชัดเจนถึงบทบาทหน้าที่ในแต่ละลักษณะ แต่ที่น่าสนใจก็คือ บทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 ซึ่งมี 6 ข้อ และนำเสนอควบคู่กับบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน เพราะจะสังเกตเห็นว่าในเรื่องการลงมือปฏิบัติในแต่ละข้อนั้น ฝ่ายที่ปฏิบัติจริงมักจะเป็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนมักจะเป็นเพียงการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ การพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ และการแต่งตั้งคณะทำงานเท่านั้น ซึ่งยังเป็นบทบาทหน้าที่ที่ไม่ตรงกับเจตนารมณ์และการให้ความสำคัญกับคณะกรรมการ โรงเรียนมากนัก

คู่มือการประชุมสัมนาคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2541

คู่มือการประชุมสัมนา ปีงบประมาณ 2541 นี้ เป็นคู่มือที่ใช้ประกอบการประชุมสัมนาพร้อมกันทั่วประเทศ โดยใช้สื่อวิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งออกอากาศเป็นรายการสด แต่ในคู่มือก็ได้สรุปสาระสำคัญ ไว้ดังนี้

คำนำ

กำหนดการประชุมสัมนากรรมการโรงเรียนประถมศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการการประชุมสัมนากรรมการโรงเรียนประถมศึกษา

บทนำ

วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และการดำเนินการ
นโยบายการจัดการศึกษา

นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

นโยบายและจุดเน้นในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 2 ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ความสำคัญของคณะกรรมการโรงเรียนต่อการพัฒนาการศึกษา

บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน

นโยบาย “3 ประกัน”

บทที่ 3 ทักษะปฏิบัติ

ใบงานที่ 1 โรงเรียนฉันวันนี้

ใบงานที่ 2 ฉันขอสัญญา

แบบประเมินผลการดำเนินงาน

ผู้วิจัยจะขอนำเสนอเนื้อหาเฉพาะบทที่ 2 ที่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียน เพื่อเปรียบเทียบกับเอกสารเล่มอื่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

บทที่ 2 ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ความสำคัญของ
คณะกรรมการโรงเรียนต่อการพัฒนาการศึกษา

สังคมไทยกับการศึกษา มีความผูกพันมาเป็นเวลานาน นับตั้งแต่การเล่าเรียนกันที่วัด มีพระสงฆ์เป็นครูสอน แต่มิได้มีบทบัญญัติหรือกฎหมายบังคับ ต่อมาได้มีการตรากฎหมายขึ้นมา กำหนดบังคับให้บุตรหลานทุกคนต้องเข้ารับการศึกษา พร้อมจัดตั้งโรงเรียนและมีครูสอนโดยรัฐ การศึกษานับวันแต่จะมีความสำคัญมากขึ้นกับการดำรงชีวิตของผู้คนในสังคมทุกชุมชน และเพื่อให้การศึกษาของชุมชนมีความเจริญก้าวหน้าทันต่อความเจริญของสิ่งอื่น ชุมชนจึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจังดังกล่าว จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้กำหนดถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาไว้ว่า

“ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาในทุกระดับมากขึ้น โดยกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ชุมชน สามารถกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น ภายใต้การกำหนดโครงสร้างและมาตรฐานทางคุณภาพของหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นระบบ”

มนุษย์ต้องมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย เมื่อเริ่มแรกเกิดเด็กจะได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากคนในบ้านหรือครอบครัว และเมื่อเจริญวัยพอที่จะได้รับการศึกษา พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง ก็จะนำลูกหลานไปฝากเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ฉะนั้น โรงเรียนประถมศึกษาจึงเป็นโรงเรียนหลังแรกและเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของลูกหลานในชุมชน

บทบาทหน้าที่ของกรรมการโรงเรียน

1. บทบาทหน้าที่โดยทั่วไป

1.1 เป็นตัวแทนของโรงเรียนแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของโรงเรียนในทางสร้างสรรค์ ให้ชุมชนในท้องถิ่นและโดยทั่วไปได้รับทราบ

1.2 สร้างความเข้าใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในชุมชน พร้อมทั้งประสานงานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน

1.3 เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน

1.4 ช่วยเหลือและประสานการช่วยเหลือกับชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียนหรือของโรงเรียน

2. บทบาทหน้าที่โดยตรง

2.1 กำหนดนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน

คณะกรรมการโรงเรียนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียนในการกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และความต้องการของท้องถิ่น

2.2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

โรงเรียนจะนำนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียนมาใช้ทำกรอบในการปฏิบัติงานประจำปีของงานบริหารโรงเรียนประถมศึกษา 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานบริหารสถานที่และงานประชาสัมพันธ์ เพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียน ก่อนที่โรงเรียนจะนำแผนปฏิบัติการดังกล่าวไปใช้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการโรงเรียนก่อน

2.3 ให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารการเงินและงบประมาณของโรงเรียน การแสวงหาและให้ความสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนวิทยาการภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งในและนอกโรงเรียน

คณะกรรมการโรงเรียนควรมีส่วนร่วมบริหารการเงินและงบประมาณของโรงเรียน โดยการให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการใช้เงินให้บังเกิดผลคุ้มค่า ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแสวงหาเงิน วัสดุอุปกรณ์มาช่วยพัฒนากิจการของโรงเรียนด้วย และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการ โดยจัดหาวิทยากรภายในท้องถิ่นหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ทั้งในและนอกท้องถิ่น

2.4 รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานของโรงเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

คณะกรรมการโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนั้น เพื่อรับทราบความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนจะต้องรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการโรงเรียนทราบ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.5 ประสานงานกับองค์กรในท้องถิ่นภาครัฐและเอกชน และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อการพัฒนาโรงเรียนและให้มีการใช้บริการจากโรงเรียน ให้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและร่วมพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

คณะกรรมการโรงเรียนมีบทบาทที่สำคัญในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หรือองค์กรท้องถิ่น เพื่อโรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรนั้นไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียน

2.6 แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการโรงเรียนมอบหมาย

นอกจากคณะกรรมการโรงเรียนแล้ว ประชากรในชุมชนอีกจำนวนมาก ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน เพื่อต้องการให้ท้องถิ่นของตนเจริญแต่ไม่สามารถเข้ามาเป็นกรรมการโรงเรียนได้ เนื่องจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวมีข้อจำกัดในอัตราส่วนของคณะกรรมการโรงเรียน จึงต้องช่วยกันสรรหาบุคคลดังกล่าวมาแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาหรือคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยดำเนินงานและมอบหมายภาระหน้าที่ให้ช่วยรับผิดชอบได้ตามศักยภาพของผู้นั้น

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ชัดเจนประการหนึ่งก็คือ เนื้อหาสาระที่ว่าด้วยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนในเอกสารสำคัญทั้ง 3 ฉบับนี้ แตกต่างกันเพราะผู้ที่ศึกษาเอกสารเหล่านี้จะไม่มีทางทราบหรือบอกได้เลยว่า จริง ๆ แล้ว คณะกรรมการมีบทบาทอะไรกันแน่ จะเอาตามข้อกำหนดของระเบียบฉบับใดเป็นหลัก มีหน้าที่อะไร และการประกาศใช้ คู่มือประกอบการ

ประชุมสัมมนาคณะกรรมการแต่ละครั้ง ก็ไม่บ่งบอกให้ทราบเลยว่า ได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขบทบาท และหน้าที่ของคณะกรรมการก่อนหน้านี้ไปแล้ว และให้ยึดตามที่คู่มือ ฉบับล่าสุดเป็นหลัก ดังนั้น ในตัวของเอกสารเอง จึงเต็มไปด้วยความสับสน ขาดความชัดเจน อีกทั้งคู่มือแต่ละปีงบประมาณ ก็จัดทำโดยคณะบุคคลที่เกือบจะไม่ซ้ำกันกับชุดก่อนหน้านี้เลย จึงขาดการเชื่อมโยง ในด้านความคิด และความคาดหวังในการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ จึงไม่เป็นที่น่าแปลกเลย ที่ผู้ปฏิบัติในภาคสนาม จะเกิดความสับสน มึนงง แต่ในเมื่อจะต้องปฏิบัติตาม ก็ทำกันไปเท่านั้น จะได้ไม่ต้องเสียเวลาตรวจสอบความชัดเจนและความหมายของตัวหนังสือในระเบียบ/ คู่มือ แต่ละฉบับ นอกจากนี้ งานอื่น ๆ ของโรงเรียนก็มีอีกมากมาย ทำไมจะต้องมาเสียเวลากับเรื่องเพียง เรื่องเดียว ซึ่งก็น่าจะอธิบายได้ว่า ทำไมจึงเกิดสภาพ "เหล้าเก่าในขวดใหม่" ในเรื่องคณะกรรมการฯ ไม่ว่าจะมึนระเบียบกี่ฉบับ คู่มือการสัมมนาคณะกรรมการฯ ก็เล่มก็ตาม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การนำนโยบายเรื่อง คณะกรรมการโรงเรียนไปสู่การปฏิบัติ จึงประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มาตลอดจนทุกวันนี้